

מאת אורי אבנרי

5 - 4 בדצמבר 1972

מעשי תועבה -

מדוע?

אין מנוח לראשי המערך. גולדה מאיר דורשת מהם לחסל את סיעתנו — והם לא יודעים כיצד. הם מוכנים לטפס על הקירות, לבצע כל מעשה-תועבה, כדי להשיג את המטרה. אבל אין זה קל.

אחרי שנכשל, לפי שעה, הנסיון לחסל אותנו ב"אמצעות אחוז-הסיימה מוגדל, מתקדמת במלוא התנו" פה המזימה לזייף את שיטת חלוקת-העודמים בבחי" רות. הכוונה: לגזול מאיתנו לפחות מנדאט אחד. חשבו לקחנו חלק באירגון חזית של כל הסיי" עות הקטנות נגד מזימה נוספת זו, המתעטפת באיצי" טלה, "מדעית" כביכול. כדי לעמוד על טיב המדע הזה, די לציין עובדה אחת: אילו נתקבלה השיטה החד- שח כבר בבחירות האחרונות, היה המערך מקבל שני מנדאטים על סמך עודף, שלא היה די גדול אף כדי לזכות אותו במנדאט אחד!

במילים אחרות: 5579 קולות של סיעתנו היו הולכים לאיבוד, ואילו המערך היה מקבל שני מנדא- טים נוספים על סמך עודף של 691 קולות!

אבל גם זה לא מספיק. השבוע נכנסה להילוך גבוה מזימה אחרת — לגזול מאיתנו את מחצית מימון- הבחירות הממלכתי שיגיע לנו לפי החוק העומד עתה לדיון. לשם כך, היו ראשי המערך מוכנים לגזול את האיש שמעל באמון בוחרו סיעתנו בצורה כה מחפירה. ב" דרך כלל הם מתייחסים אלנו בויליול בולט. אבל בשביל "לדפוק את העולם הזה", כפי שהם אומרים בגלוי, הוא כשר.

נשואין אזרחיים -

בלי חוכמות

בגלל מותו של קדיש לזו ז"ל, היה לכנסת שבוע קצר. ניצלנו את ההפסקה כדי להניח על שולחן-הכנסת מיסמך שנועד לשים קץ למישחק התחבולות וההתחכ" מויות סביב בעיית הנשואין האזרחיים. אחרי עריקת הל"ע, יש להתזר את הוויכוח לנקודה המרכזית: חר" בתה של ישראל לקיים את הסעיף במגילת זכויות האדם המקנה לכל אדם את הזכות לנשואין, ללא מיגבלות דת וגזע.

הצעת-החוק שלנו זהה עם הצעה קודמת שלנו, שנד" חתה על-ידי הכנסת לפני רוב לשונה. אז נמנעה מפ"ם ול"ע הצביעו נגד ההצעה. ואלה עקרונותיה:
● כל הנשואין במדינת ישראל ייערכו בטכס אז- רחי, בפני "רושם" — רשם של בית-המשפט, שופט" שלום או אדם אחר שימונה על-ידי שר-המישפטים.
● נוסף על טכס זה, יכול אדם לעבור גם טכס דתי מטעם עדתו (ובכלל זה כל "עדה יהודית מוכרת", דבר המאפשר הכללת היהודים הרפורמיים).
● שני בנ"הזוג צריכים להיות בני 17 לפחות,

וחופשיים מנשואין. (הצעת-החוק מפרטת בהרחבה את נוחלי הנשואין, מניעת תקלות, וכו').
● כל הגירושין בישראל ייערכו בטכס אזרחי.
● נוסף על טכס זה, יכול כל אדם לדרוש גם טכס דתי, אם הזוג נישא בטכס אזרחי.
● על גירושין יחליט בית-המשפט מחוזי.
● כל אחד מבני-הזוג יכול לדרוש גירושין ב" מיקרים הבאים: הסכמת שני הצדדים לגירושין! אחד נטש את השני; בנ"הזוג חיתה בעת הנישואין בהריון, שלא מב"זוגה, ובנ"הזוג לא ידע על-כך; אחד מבני- הזוג הטריד את השני ומנע חיי-משפחה תקינים; אחד מהם הוא חולה-נפש או חולה חשוד-מרפא; אחד מהם סובל ממחלה המונעת חיי-מין תקינים; לדעת בית-המשפט אין סיכוי לחיי-משפחה תקינים.
● אותו בית-המשפט יהיה אחראי לחלוקת ה" רכוש של הזוג המתגרש, ולקביעת מזונות. (הצעות-ה" חוק מפרטת סדר תקין של ביצוע הגירושין).
● גם הצעה זו לא התקבלה, כמובן, בכנסת הנוכחית. אבל ההצבעה עליה תפור את מסכייהעשן ותימרוני" הצביעות של הגופים השונים. ותבחר לחלוטין על מה נטוש הוויכוח האמיתי, ומי הוא בעד ונגד.

בית-דין-שדה

שולט בחייו

לא הסתפקנו, כמובן, בהגשת הצעת-החוק. לחמו על קיום ויכוח במליאת הכנסת על המצב ברבנות. שליטי הכנסת מנסים, בכל התחבולות האפי- שריות, למנוע ויכוח זה — למרות שלפי התקנון הוא חייב היה להתקיים זה מכבר. (כזכור, קיבלה הכנסת את הצעתנו הדחופה לסדר-היום, והחליטה לקיים עליה הדיון במליאה).
השבוע הגשנו שאילתה, העשויה לגרום כאב-ראש לזרח ורחפטיגי המיטכנ, העסוק כלי-כולו בעסקים ה" פנימיים של מיפלתנו:
אל: שר הדתות
מאת: ח"כ אורי אבנרי

בעיקבות התרת האח והאחות לבית לנגר לנישואין על-ידי בית-דין דתי מיוחד.
(1) האם נהוג להרכיב בת-דין יהודיים-דתיים, ללא פירסום הרכבם?
(2) האם מומינים לדיון בבתי-הדין הדתיים הנ"ל, כל אדם העלול להיפגע באופן זה או אחר מפסיקת בית- הדין?
(3) האם קיימת אפשרות, בכל מיקרה, לערער על פסיקת בית-דין כנ"ל?
(4) האם קיימת חובה ליתן נימוקים להכרעה בדיון?
(5) האם נבדקה הטענה כי מי שהסכים לכהן ב" ביה"ד הנ"ל, עשה כן על מנת להסיק מסקנה גזורה מ"

צילה מנוסי ב, לוח הכפול

ראש? אם כן — מה העלתה הבדיקה?
(6) האם קיימת חובה על בית-דין דתי כנ"ל להת" כנס בצוותא, או שמקובל לאפשר לאב בית-הדין להי" פגש בנפרד עם כל אחד משופטיו האלמוניים?
(7) האם קיימת בשיפוט הרבני ערכאה גבוהה יר- תר מבית-הדין הרבני הגדול (לעירועורים)? אם כן — מה?
(8) האם הוברר אם גם בעתיד יפעל בית-הדין ה" מיוחד שהוקם על-ידי הרב גורן, ושאפשר יהיה לפנות אליו לאחר הכרעת בית-הדין הרבני הגדול?
(9) האם קיים בשיפוט הרבני כלל לסיו פסק-דין הוא מיסמך חתום הפתוח לעיון?
(10) האם פסק-דינו של בית-הדין המיוחד הנ"ל עדיף על הכרעה שיפוטית של בית-הדין הרבני הגדול?

העסקים השחורים

של מר ספיר

כאשר נציגי הממשלה צריכים להתחמק ממתן תשובה על שאלות עיונות, יש והדבר מצלצל כקומדיה. כך קרה השבוע, כאשר שני נציגי-הממשלה — שר- המישטרה וסגן שר-האוצר — השיבו לשאלות שלנו באותו יום על אותו עניין.
הנושא: הדולארים השחורים שמכרה הממשלה בשוק השחור. האנשים שקנו דולארים אלה ברחוב ליליינבלום (מבלי לדעת מי המוכר האמיתי) ביצעו

עבירה פלילית, היו צפויים למאסר, ולא פעם נאסרו על-ידי המישטרה ותועמזו לדין.
זה היה המצב במשך שנים, איך אפשר לתרץ זאת? תחילה ניסה שר-המישטרה, כשהשיב לשאלתה שלנו, הוא פשוט התחמק מן השאלה. כלומר: דיבר על המוכרים, אך לא על הקונים — שביצעו בלי ספק עבירה פלילית.
שלמה הלל: בתקופה שקדמה ל-1967, היה ידוע במישטרה שמישרד-האוצר נהג להעביר מטבע-חזון ל" מכירה.

המישטרה לא ראתה מקום לפעולה, הואיל וההעברה נעשתה באישורו של המפקח על מטבע-חזון, שהוא ה" גורם המוסמך לכך.
בדיעבד, חייה עתה היועץ המישפטי לממשלה את דעתו, כי מכירה באישור המפקח על מטבע זר לדין סוחר מוסמך, ומכירת מטבע על-ידי סוחר מוסמך באי- שור המפקח על מטבע זר, אינם בגדר עבירה.
כל אימת שהמישטרה גילתה אנשים שסחרו במטבע זר שלא כדין, היא פעלה להבאתם לדין.
היו"ר ישראל ישעיהו: שאלה נוספת לחבר-ה" כנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, איך ידעה המישטרה, ואיך היא בכלל יכלה לדעת, אם אדם שנעצר ברחוב ליליינבלום, כשביטו דולרים שחורים, קנה אותם מ" ספר סתם או ממספטר של מדינת ישראל?
שלמה הלל: המישטרה, כפי שאמרת, נמנעה ו" נמנעת מלנקוט בפעולה, אם המטבע הזר נמצא אצל סוחר מוסמך.
מכירה באישור המפקח על מטבע זר לדין סוחר מוס" מן, ומכירת מטבע על-ידי סוחר מוסמך באישור המפקח על מטבע זר, כל אלה אינם בגדר עבירה, הימצאותו של מטבע זר, ולא כל שכן מיסחר במטבע, על-ידי סו" חר מוסמך או על-ידי סוחר שלא קיבל אותם כדין מה" מפקח על מטבע זר, צריכים להיחשב כעבירה. ובמידה שהמישטרה נתקלה בכך, היא העמידה את האנשים לדין. הדגשתי פה בפירוש איזה סוג אנשים ואיזה סוג עיי" קות, לפי הערכת היועץ המישפטי, והערכת המישטרה קודם לכן, אינם מהווים עבירה. כל השאר הוא בבחינת עבירה.

כעבור שעה קלה הגיע תורו של סגן שר-האוצר, צבי דינשטיין: מישרד-האוצר נהג להעביר דור לרים למכירה באמצעות בנק איגוד.

ההסדר הנ"ל נעשה על מנת לשמור על פער סביר בין השער הרשמי של הלירה לבין מחירו בשוק, ועל" מנת לשמור על יציבות המטבע. על כל ההסדרים נסמך מדי פעם לוועדת-הכספים של הכנסת.

היו"ר ישראל ישעיהו: שאלה נוספת לחבר- הכנסת אבנרי.
אורי אבנרי: כבוד סגן השר, איך בכל זאת יכול היה אדם, שקנה דולרים במחירים של שוק שחור ברחוב ליליינבלום, לדעת אם הדולרים האלה כשרים, ובאים מן הממשלה, או שהם אינם כשרים, ובאים ממספרים סתם?

צבי דינשטיין: הקונה לא היה צריך לקנות. ב" עצם פנייתו לשוק השחור לקניית דולרים הוא פעל ב" צורה לא חוקית.
אורי אבנרי: איך יכול להיות שהקונה הוא עבר" יין, בעוד שהמוכר הוא בסדר?
צבי דינשטיין: לא אכנס לסכניקה. על כל פנים, מי שפונה לשוק השחור לקנות דולרים, ולא באמצעות סוחר מוסמך, עובר על החוק, והוא עברין.

דין עומד

מעל לדין

אם קיווה מישחו שנפסיק את מאבקנו נגד הפרת" החוק של משה דיין, מפני שהיועץ המישפטי של ה" ממשלה נתן בדיעבד הכשר דחוק מאד לעיסקה אחת שלו, הרי חיתה זאת טעות.
השבוע ענה שר-המישטרה על שאילתה שלנו על הפרת-החוק של דיין בקשר למכירת עתיקותיו בא" מריקה.

שלמה הלל: היועץ המישפטי של הממשלה בדק את עניין יצוא העתיקות, המוזכרות בשאילתה, וקבע במסקנתו כי אין מקום לנקיטת צעדים בקשר לנושא הנדון.

לסיכך אין מקום לחדש את החקירה בתלונה. היו"ר ישראל ישעיהו: שאלה נוספת לחבר- הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: אדוני השר, האם היועץ המישפטי ביטס את מסקנותיו על חקירה מישטרית וגילה, כגון גביית עדות מהשר דיין ושאר המעורבים בדבר, או שקבע מסקנתו לפי טביתתיני?
שלמה הלל: אני מציע לך לשאול את היועץ ה" מישפטי.

אינני מקבל על עצמי לקבוע אילו דרכים נקט היועץ המישפטי כדי להגיע למסקנתו. אין לי שום אחיזה לק" בוע זאת. אני רק יודע שהעניין הופנה ליועץ המישפטי, כידוע לשואל הנכבד. הוא קבע מסקנתו, ולא אני אבוא לקבוע איך קבע מסקנתו.
אם יש לך עניין מיוחד בנושא זה, אני מציע לך לפנות ליועץ המישפטי ולשאול אותו איך הגיע למסקנה.
אורי אבנרי: תודה על העצה. אעשה זאת.

כבר קודם לכן הגשנו שאילתה חדשה לשר-המיש-